

## ÖZET

# KAYIT DIŞI EKONOMİ İLE MÜCADELEDE MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ ROLÜ: ADIYAMAN-GAZİANTEP ÖRNEĞİ

**Mahmut GÜVEN**

**İŐletme Anabilim Dalı**

**Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**

**Ocak 2015**

**Danışman: Doç. Dr. Mehmet KAYGUSUZOĐLU**

Ülkemizin önemli ekonomik sorunlarından biri olan kayıt dışı ekonomi; rekabet gücünü önemli ölçüde etkilemekte, kamu finansman yapısının sağlıklı işlemlerine engel olmaktadır. Devletin eğitim, sağlık ve yatırım gibi fonksiyonlarını yerine getirmesi sürekli ve sağlam gelirlere sahip olması sonucunda gerçekleşmektedir. Devletin bu fonksiyonlarını yerine getirebilmesi için en önemli kaynaklardan birisi vergi gelirleridir. Ekonomide haksız rekabetin önlenmesi, ekonomik gelişmelerin sağlıklı bir seyir izlemesi ve sağlam bir sosyal güvenlik yapısının tesis edilmesi için kayıt dışı ekonomi ile mücadele büyük önem taşımaktadır.

Kayıt dışı ekonomiyle mücadelede başarı sağlanabilmesi, ilgili tüm kurum ve kuruluşların katkıları ile hazırlanan etkin bir izleme ve değerlendirme sisteminin oluşturulmasına ve başta kamuoyu olmak üzere tüm kesimlerin desteğine bağlı bulunmaktadır. En büyük desteği de muhasebe hizmeti veren meslek mensupları sağlayabilir. Meslek mensuplarının kayıt dışı ekonomi ile ilgili bilgilerinin ve ilgilerinin bulunması, mükellef ve kamu kurumları arasında köprü ve aracı olmalarından dolayı düşüncelerinin ve önerilerinin bilinmesinde büyük fayda vardır.

Bu çalışmanın amacı muhasebe meslek mensuplarının kayıt dışı ekonomi nedenleri ve çözüm önerileri konularındaki fikir, düşünce ve önerilerini araştırmaya yöneliktir. Çalışmanın birinci bölümünde, araştırmanın amacı, önemi, kısıtları ve varsayımlarına yer verilmiştir. Çalışmanın ikinci bölümünde kayıt dışı ekonomi

üzerinde durulmuş, etkileri ve nedenleri açıklanmıştır. Üçüncü bölümde kayıt dışı ekonominin önlenmesine yönelik uygulamalara yer verilmiştir. Dördüncü bölümde ise muhasebe mesleğini icra eden meslek mensuplarının kayıt dışı ekonomi algısını ortaya çıkarmak, fikirlerini ve çözüm önerilerini öğrenmek amacıyla yapılan uygulamalardan elde edilen bulguların analiz ve değerlendirilmesine yer verilmiştir. Son bölümde, araştırmadan elde edilen sonuç ve öneriler yer almaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre, meslek mensuplarının kayıt dışı ekonomi ölçeği alt boyutlarından algı düzeyi ve fikir düzeyinin orta çözüm önerisi düzeyinin ise yüksek olduğu belirlenmiştir. Kayıt dışı ekonomi ölçeğinin algı ve fikir boyutunun orta düzeyde olması meslek mensuplarının kayıt dışı ekonomi konusundaki reflekslerinin zayıfladığı, çözüm önerisi boyutunun yüksek olmasının ise meslek mensuplarının çözüm noktasında sorumluluk alabilecekleri şeklinde yorumlanabilir.

**Anahtar Kelimeler:** Kayıt Dışı Ekonomi, Vergi, Vergi Denetimi, Muhasebe Mesleği